

Fővárosi Ítéltábla

6.Kf.700.172/2024/5. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Független Rendőr-Szakszervezet (ügyintéző: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos, cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Sipos-Bencze Nóra kamarai jogtanácsos

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 15. sorszám alatt

A per tárgya:

megbízási díj megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

6.K.703.038/2023/14. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 21.000 (huszonegyezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a tűzoltó hadnagy rendfokozatú felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként teljesített szolgálatot munka- és tűzvédelmi felügyelő beosztásban az alperesi alperes (a továbbiakban: alperes) Logisztikai Támogató Osztály Infrastruktúra Üzemeltetési Alosztály Létesítmények Fenntartó Részlegénél.

- [2] A kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény 10.§-a alapján a kéményseprő-ipari feladatokat az önkormányzat és a kéményseprő-ipari tevékenységet ellátó gazdasági társaság között létrejött közszolgáltatási szerződés megszűnését követően az alperes látja el. A 2016. február 1. napján hatályba lépett állománytáblázat szerint az alperesnél 1316 lett a rendszeresített beosztások száma. Mivel a kéményseprő-ipari feladatok és munkavállalók átvétele is folyamatos volt, a tényleges létszám folyamatosan változott, időnként 900 fölötti, majd 1000-hez közelítő létszámot ért el, az 1000 főt nem haladta meg.
- [3] Az állománytáblázat szerint az alperes humánszolgáltatánál rendszeresítésre került 1 fő szolgálatvezető, 1 fő kiemelt főelőadó (személyzeti és fegyelmi), 1 szakügyintéző, 1 előadó (humán), 1 előadó (képzés), 1 főelőadó (tűzvédelmi, munkavédelmi) és 1 előadó (munkavédelmi) beosztás.
- [4] A felperes 2020. június 1. és 2021. január 31., 2021. április 30. és 2021. október 14., valamint a 2022. január 16. és 2022. augusztus 14. között a tűz- és munkavédelmi feladatokat egyedül látta el. A megbízási díj megfizetése iránt benyújtott szolgálati panaszát az alperes főigazgatója elutasította.
- [5] A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2020. június 1. és 2021. január 31., 2021. április 30. és 2021. október 14., valamint a 2022. január 16. és 2022. augusztus 14. közötti időkre (19,5 hónapra) vonatkozóan összesen 811.650 forint megbízási díj és annak 2021. január 16. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Követelését az időszak egy részére (16,5 hó) a rendvédelmi illetményalap 100%-ának, más részére (3 hó) a rendvédelmi illetményalap 150%-ának megfelelő összegben határozta meg, figyelemmel arra, hogy az időszak nagyobb részében kishajó karbantartási feladatok ellátása okán a rendvédelmi illetményalap 100%-ának megfelelő összegű megbízási díjban részesült.
- [6] Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (Hszt.) 71.§ (1) bekezdés a) és c) pontjára, (5) bekezdésére alapította. Előadta, hogy a peresített időszakokban a két munkavédelmi felügyelői státusz ellenére egyszemélyben látta el valamennyi munkavédelmi tevékenységet (ideértve az éves rendszeres oktatásokat, a jogviszonyt létesítők oktatását, balesetek kivizsgálását, újonnan érkezett eszközök megtekintését, üzembehelyezését, bejárásokat 37 objektumnál, helyszíni ellenőrzéseket, főfelügyelőkkel való kapcsolattartást, konzultációt, jelentések megírását, szabályzatok frissen tartását, jogszabályok átnézését, pandémia okozta veszélyek elhárítására tett intézkedések ellenőrzését), holott a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek munkavédelmi feladatai, valamint foglalkozás-egészségügyi tevékenység ellátásainak szabályairól szóló 70/2011. (XII. 30.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) szerint is 2 főnek kellett volna ellátnia ezeket a feladatokat. A peresített időszakokban elvégezte a középfokú végzettségű munkavédelmi beosztásba tartozó feladatokat is, amelyek nyilvánvalóan nem tartoztak az ő szolgálati beosztásához.
- [7] Az alperes védiratában a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy az állománytáblázatban megállapított létszám a perbeli időszakban nem volt feltöltve, így a felsőfokú végzettségű felperes a BM rendelet szabályai alapján egyszemélyben elegendő volt a munka- és tűzvédelmi feladatok ellátására, tényleges feladatai nem fedtek le egy másik beosztást. A feladatok mennyisége nem indokolja a megbízási díj megállapítását, a felperes nem az eredeti beosztásától független feladatokat látott el. A szolgálati és munkabalesetek kivizsgálása 2020. évben 11, 2021. évben 12, 2022. évben 11 alkalommal fordult elő, a munkavédelmi bejárást a felperes ütemterv szerint, 2020. évben 16 nap alatt 33 helyszínen, 2021. évben 17 nap alatt 37 helyszínen, 2022. évben 17 nap alatt 36 helyszínen hajtotta végre. Az éves munkavédelmi és tűzvédelmi oktatás online formában folyt a peresített időszakban, a vármegyei igazgatóságok az új belépők oktatását

biztosították, az üzembehelyezési feladatok ellátása három év alatt összesen 5 napot vett igénybe.

- [8] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével az alperest 811.650 forint megbízási díj, ennek 2021. január 16. napjától járó késedelmi kamata és 42.500 forint perköltség megfizetésére kötelezte.
- [9] Ítéletének indokolásában felhívta a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) és c) pontjait, a BM rendelet 17.§ (1) bekezdés b) pontját. Az alperes által csatolt állománytáblázat alapján rögzítette, hogy a munkavédelmi feladatokra két beosztás volt rendszeresítve a peresített időszakban, az egyik a felperes által betöltött Hszt. szerinti főelőadói beosztás, a másik pedig egy munkaviszonyban betöltendő előadói beosztás volt. A per adatai (a felperes személyes előadása, tanúl tanúvallomása) szerint a munkavédelmi előadó és a munkavédelmi főelőadó által ellátandó feladatok között nem volt különbség, egymás között kellett valamennyi munkavédelmi feladatot megosztaniuk. A két beosztást a folyamatos létszámnövekedésre tekintettel határozták meg, ugyanakkor az alperes arra törekedett, hogy mindkét beosztás folyamatosan fel legyen töltve, de ez nem mindig valósult meg.
- [10] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint ugyanakkor az átlagos statisztikai létszámmal kapcsolatos hivatkozások nem bírtak jelentőséggel, mivel maga az alperes rendszeresített két beosztást a munkavédelmi feladatok ellátására. A megbízási díj szempontjából annak volt jelentősége, hogy a felperes beosztásán kívül volt egy másik munkavédelmi beosztás is, azt az alperes igyekezett folyamatosan feltölteni, ez időnként sikerült, máskor pedig nem, és amikor nem sikerült, akkor a fennmaradt üres beosztásnak a feladatait is a felperes látta el. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a sajátján kívül egy további, rendszeresített, de be nem töltött beosztáshoz tartozó feladatokat is ellátott. Ennek alapján a keresetet a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) pontja megalapozottnak találta, ezért a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjával kapcsolatos hivatkozást nem vizsgálta.
- [11] Az összecszerúségét illetően a felperes igényét nem találta eltúlzott mértékűnek, annak ellenére sem, hogy a felperes a közvetlen felettesének megítélése szerint nem volt túlterhelt. Annak tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a peresített időszakokban folyamatosan ellátott egyedül két teljes beosztást.
- [12] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett. Elsődleges fellebbezési kérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagos fellebbezési kérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, míg harmadlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására irányult olyan módon, hogy a másodfokú bíróság a marasztalási összeget a rendvédelmi illetményalap 50%-ának megfelelő összegre [azaz 376.837 forintra] szállítsa le.
- [13] A fellebbezésében megsértett jogszabályhelyként a Kp. 85.§-át, a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) pontját jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy a szolgálati panaszt elbíráló határozat hatályát az elsőfokú ítélet nem érintette, így a közigazgatási cselekmény jogszerűnek tekintendő, amiből következően a felperes irányába fizetési kötelezettsége nem állhat fenn. Álláspontja szerint a kereseti kérelmen túlterjeszkedett az elsőfokú bíróság, mert a felperes ugyan a keresete jogalapjaként a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) és c) pontját is megjelölte, de a közigazgatási jogsértés körében arra hivatkozott, hogy a beosztásához nem tartozó feladatokat végzett megbízási díj nélkül, melyből következően a kérelem elsősorban a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontján alapult. A felperesnek olyan ténybeli hivatkozása, hogy két teljes beosztást látott el, nem volt, így ennek értékelése úgyszintén a kereseti kérelmen való túlterjeszkedést jelenti.
- [14] Hangsúlyozta az alperes, hogy a felperes nem tudott olyan valós többletfeladatot megjelölni, amely a munkaköri leírásán túlmutatott volna. A Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) pontjának

alkalmazása körében azt emelte ki, hogy semmilyen adat nem merült fel arra vonatkozóan, hogy a felperes a középfokú munkavédelmi előadói beosztást is ellátta volna. Ha ez így történt volna, akkor írásba foglalt paranccsal kellett volna megbízást kapnia, ilyen parancs azonban nem született, ennek oka pedig az volt, hogy a feladatkör a munkavállalók tényleges létszámából adódóan egy fővel is ellátható volt. Az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg, hogy a két státuszhoz tartozó összes feladatot a felperes látta el olyankor, amikor az előadói státusz betöltetlen volt.

- [15] Az alperes álláspontja szerint abból, hogy az állománytáblázatban a beosztások rögzítve vannak, nem következik, hogy az egyik beosztásban feladatot ellátó személy automatikusan ellátja az abban a beosztásban keletkezett feladatot is, melyben feladat hiányában nincs munkavégzést végző személy. Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben a valós létszám releváns, mert a munkavédelmi tevékenységeket, feladatokat alapvetően a valós foglalkoztatotti létszám határozza meg. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a valós létszámadatokat nem vette figyelembe. Változatlanul hangsúlyozta, hogy az állománytáblázatban megállapított foglalkoztatotti létszám a kéményseprői feladatok egész országra kiterjedő tervezett ellátásához igazodott, a jóváhagyási és költségvetés tervezési folyamat jellegénél fogva ez a dokumentum nem lehetett rugalmasan változó, ezért a szükséges létszámot már 2016-ban a majdan ellátandó feladatokhoz igazították. Ebből következően voltak olyan státuszok az állománytáblázatban, amelyek mögött aktuálisan nem volt valós feladatellátási szükséglet.
- [16] A harmadlagos fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által ténylegesen elvégzett feladatokat nem értékelte, így megalapozatlan az ítélet megbízási díjösszegezésére vonatkozó megállapítása is. A felperes nem végzett ténylegesen jelentős többletmunkát, így a minimális megbízási díjnál magasabb megbízási díj megállapítása indokolatlan.
- [17] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Rámutatott, hogy a közszolgálati jogvitákkal összefüggő megbízási díj iránti ügyekben nem szükséges a munkáltatói határozat hatályon kívül helyezése, elegendő a megbízási díjban történő marasztalás. Rögzítette, hogy iratellenes az alperesnek az a hivatkozása, miszerint keresetét elsődlegesen a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjára alapította; az elsőfokú bíróság ebből következően nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen. Megalapozatlannak minősítette azt a fellebbezési hivatkozást is, miszerint semmilyen adat nem merült fel arra vonatkozóan, hogy a középfokú munkavédelmi előadói beosztást is ellátta volna.
- [18] A fellebbezés nem alapos.
- [19] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 108.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.
- [20] A Kp. 110.§ (2) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet végzéssel hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megszegése a per érdemi eldöntésére a másodfokú eljárásban nem orvosolható módon kihatással volt.
- [21] Eljárási szabálysértés miatt szükségessé váló hatályon kívül helyezés esetében érdemi felülbírálatra értelemszerűen nem kerülhet sor, ezért a másodfokú bíróság elsőként az alperes másodlagos, hatályon kívül helyezés iránti fellebbezési kérelmét, ennek keretében azt vizsgálta, hogy az alperesi fellebbezésben foglaltak a hatályon kívül helyezés három konjunktív feltételét (eljárási szabálysértés lényeges súllyal, érdemi döntésre való kihatással és a másodfokú eljárásban való orvosolhatatlansággal) kimerítik-e.

- [22] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését nem találta indokoltnak.
- [23] A Kp. fellebbezésben felhívott 85.§-a rendelkezik a bíróság döntési jogkörének korlátairól. Az (1) bekezdés rendelkezése szerint a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között vizsgálja.
- [24] Az alperes fellebbezésében megalapozatlanul állította, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelem korlátain. Valójában a kereseti kérelem jogalapja kettős volt, a felperes a keresetlevél 6. oldalán egyértelműen megjelölte, hogy a kereset jogalapját a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) és c) pontjára is alapítja. Keresetlevelében részletesen kifejtette, hogy álláspontja szerint az irányadó tényállás miatt alapozza meg a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) pontjának alkalmazását. Iratellenesen állította tehát az alperes fellebbezésében, hogy a felperes elsődlegesen a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjára alapította a kereseti kérelmét, és a helyettesítésre vonatkozó tényelődást nem tett. A sorrendiség kérdésének azonban nem is volt az ügy elbírálására kiható érdemi jelentősége, mert amennyiben a bíróság a keresetet az egyik érvényesített jogcímen alaposnak találja, azt a további jogcímeken vizsgálnia nem kell. Nem sértett tehát eljárási jogszabályt az elsőfokú bíróság, amikor a keresetet a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) pontja alapján vizsgálta és találta alaposnak.
- [25] Helyesen járt az elsőfokú bíróság akkor is, amikor nem rendelkezett a szolgálati panaszról hozott határozat tárgyában. A jelen per marasztalási per volt, amelyben e pertípusra vonatkozó sajátos szabályok érvényesülnek; a Kp. 133.§(1) bekezdésének rendelkezése szerint, ha a bíróság a marasztalási kereseti kérelemnek helyt ad, ítéletében a közigazgatási szervet a jogszabályi keretek között marasztalja. Az elsőfokú bíróság döntése ennek megfelelő volt.
- [26] A másodfokú bíróság érdemben is egyetértett az elsőfokú bíróság által levont anyagi jogi következtetésekkel.
- [27] A Hszt. 71.§ (1) a) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható az ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátásával. Ugyanennek a szakasznak az (5) bekezdése szerint, ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többlétszolgálatért a rendvédelmi illetményalap 50–200%-áig terjedő mértékű díjazásra jogosult.
- [28] A perben nem volt vitás, hogy a két munkavédelmi beosztáshoz rendelt feladatok jellege, tartalma között különbség nem volt; azokban az időszakokban, amikor mindkét státusz be volt töltve, a munkavédelmi felügyelőknek a feladatokat egymás között kellett megosztaniuk. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően nem is állapította meg, hogy a felperes olyan feladatokat végzett volna, amelyek eltértek a saját munkakörétől. Ettől függetlenül kellett a perben értékelni azt a tényhelyzetet, hogy a két rendszeresített beosztáshoz tartozó feladatokat egy személy, a felperes látta el. A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság helyesen tulajdonított ügydöntő jelentőséget annak a ténynek, hogy a felperes által ellátott feladatokra két beosztás volt rendszeresítve. Ez a helyzet pedig a felperesre háruló tényleges következményeket tekintve valóban a helyettesítés esetének felel meg. A másodfokú bíróság megítélése szerint az a körülmény, hogy az alperes a helyettesítésről formálisan, szolgálati parancs útján nem intézkedett, nem sértheti a felperesnek a megbízási díjra való igényét, figyelemmel arra, hogy a perbeli időszakokban valóban nem vitatottan elvégezte mindazokat a feladatokat, melyeket a munkavédelmi előadói státusz betöltöttsége esetén az arra a helyre felvett munkavállalóval megosztva végzett volna. A helyettesítés de facto megtörtént, ez a helyzet pedig az alperes fellebbezési érvelésével ellentétben független attól, hogy a második beosztás rendszeresítése milyen indokokkal történt, illetve hogy ezek az indokok ténylegesen megvalósultak-e.

- [29] A fentiekből következően a másodfokú bíróság nem látott alapot a kereset elutasítására, a jogalap fennállására az elsőfokú bíróság helyes jogi következtetést vont le.
- [30] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a megbízási díj mértékét is. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 150, illetve 100%-ban történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. A megbízási díj mértéke tekintetében e kereteket a Hszt. 71.§ (5) bekezdésében foglalt 50-200%-ig terjedő tartomány, annak konkrét szempontjait pedig a 33/2015. BM rendelet 10.§ (2) bekezdése, 31/2015. BM rendelet 35.§ (6) bekezdésében felsoroltak határozzák meg. A 31/2015. BM rendelet 35.§ (6) bekezdése értelmében a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71.§ (4)-(5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. A havi bruttó 57.975 forint sem tekinthető eltúlzottnak ahhoz képest, hogy valamennyi munkavédelmi feladat egy személyben a felperest terhelte és ennek megfelelően ő viselte a felelősséget is.
- [31] A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete nem sérti a fellebbezésben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [32] A másodfokú bíróság a Kp. 35.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81.§ (1)-(2) bekezdéseire, 82.§ (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése alapján, a 4.§ (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával határozta meg.
- [33] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentesség folytán a fellebbezési illeték a Pp. 102.§ (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.
- [34] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Kp. 99.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2025. március 31.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró